

AVRUPA'DA BİR İNSAN GRUBU BİR KEZ DAHA TOPRAKLARDAN ATILIYOR: FRANSA'NIN ROMANLARLA SORUNU

Deniz ALTINBAŞ

Analiz No : 2010 / 2

28.09.2010

Geçtiğimiz aylarda Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy, ülkede bulunan 300 yasadışı Roman kampının, suç ve fuhuş kaynağı olmasını neden göstererek dağıtılması kararını aldı. Temmuz ayından bu yana hemen hemen hergün bir kamp boşaltılarak içinde yaşayanlar sınır dışı ediliyor. **Fransanın entegrasyon politikaları uygulamak yerine kolay yolu seçmesi ve Romanları ülkesinden çıkarması, kimi zaman II. Dünya Savaşı sırasında Yahudilere uygulanan tehcir kararına benzetiliyor.**

2,5 aydır 50den fazla kamp kapatıldı, sadece iki gün içinde 200den fazla Roman sınır dışı edildi. Geçen sene 10.000 Romanı sınırdışı ettiği ileri sürülen Fransa, 2010 yılının başından beri 8000den fazla Romanı topraklarından çıkardı. Fransada halen 400.000 Roman olduğu tahmin ediliyor. Romanya ve Bulgaristan, iki milyon ve 800.000 ile en yüksek Roman nüfusuna sahip iki AB ülkesi. AB ülkelerinde 10 milyondan fazla Roman yaşadığı öne sürülüyor.

Bu arada bazı Fransız gazetelerinde, Sarkozynin tipik bir Roman ismi olduğu ileri sürülerek ve Sarkozynin Macar kökeninden yola çıkarak Roman olabileceği iddiaları ortaya atıldı. Bunun hiç de düşük bir ihtimal olmadığını belirtmek gerekir. Bir başka iddia ise özellikle ilk grupta sınır dışı edilenlerin Roman değil Bulgaristan Türkü olduğu yönünde. Her iki iddianın doğru ya da yanlış olması, Fransanın etnik kökene dayanarak o grubu sınır dışı etme kararını etkilemiyor.

Olayların başlangıcı Temmuz ayında 22 yaşında bir Romanın polisten kaçarken vurulması sonucu Romanların karakol önünde toplanması ve çevreye hasar verici hafif bir protesto gösterisi gerçekleştirmesi oldu. Düzensizlik yaratan, birkaç araba ile ağaca zarar veren az sayıdaki Roman nüfus, diğer etnik Romanların da ülkeden atılması ile cezalandırıldı. **Bu ufak çaplı gösteriden çok daha büyük, silahlı, bombalı, molotoflu, havai fişekli gösterilerin yaşandığı Avrupa dışı ülkelerde, gösterileri düzenleyenlerin etnik kökenine dayanarak o etnik grubun ülkedeki diğer mensuplarının da ülke dışına gönderildiğini düşünmek bile neredeyse imkansız.**

Böyle bir durumda Avrupanın vereceği tepkiyi ve kullanacağı sıfatları tahmin etmek ise hiç de zor değil.

Fransız Cumhurbaşkanının Romanların sınır dışı edilmesi ile ilgili hızlı bir karar alıp, dünyanın her yerinden kendisine yöneltilen eleştirileri dikkate almadan kararını uygulamaya devam etmesi, özellikle ABnin diğer üyeleri tarafından şaşkınlıkla izleniyor. 2012 yılında Fransada cumhurbaşkanlığı seçimleri yapılacak. Sarkozynin popülaritesi önemli ölçüde düşüş gösteriyor. Sarkozy, cumhurbaşkanlığından önce de, güvenlik, suçla mücadele, göçmenler gibi konulardaki sert politikaları ile bilinen bir politikacı idi. Bu popülarite kaybı döneminde bir kez daha, Fransızların son yıllarda en hassas olduğu konulardan biri olan güvenlik meselesini ön plana çıkardığı görülüyor.

Sarkozynin cumhurbaşkanlığı yarışındaki başarısının altında yatan başlıca neden, onun aşırı sağ söylemleri benimsemiş olmasıdır. **Aşırı sağın liderinin elinde hiçbir konu bırakmayacak şekilde, programlarının en can alıcı bölümlerini seçim kampanyasında kullanmıştır.** Radikal sağın konuları ile oy topladığını bildiğinden, düşen popülarite için yeni bir konu olarak Romanları bulduğu söylenebilir.

Sarkozy, sadece yasa dışı göçmenleri, yasa dışı kampları hedef almamıştır. **Sarkozy, Roman kampları için suç ve fuhuş yuvası diyerek bu konuları doğrudan Romanlarla birleştirmiştir.** Bazı kişilerin bu suçlara karışmasından bahsetmemiş, ya da bazı bölgelerdeki kampların sorunlarını belirtmemiş ama Romanların kamplarını sorun olarak görmüştür. **Romanlarla bu suçlar arasında doğrudan bağ kurması, özellikle 11 Eylül sonrasında Batının Müslümanlarla teröristler arasında bağ kurmasına benziyor.** Her ne kadar bu yaklaşım tarzı, Sarkozyye yönelik ırkçılık suçlamalarını arttırsa da, asıl önemli olan popülaritesini arttırması. Bir kez daha başarılı olan Sarkozynin destek puanını yükselttiği ortaya kondu. **Fransızların % 79unun Romanlarla ilgili uygulamaya destek verdiği ileri sürüldü.**

Fransız hükümetinin Romanlara yönelik uygulamalarını destekleyenlerin olduğunu da belirtmek gerek. Başta Avrupanın aşırı sağ parti ve grupları olmak üzere, Berlusconi İtalyası da Fransanın arkasında. Geçtiğimiz yaz, Norveç polisi bir Roman yakalama operasyonu başlatmıştı. Almanya ile Kosova arasında yapılan anlaşma çerçevesinde Almanyanın gönderdiği 14.000 mültecinin 10.000inin Roman olduğu biliniyor. Bu Romanlar AB vatandaşı olmadıklarından serbest dolaşım hakları da bulunmuyor. Bu nedenle çok daha sert uygulamalarla karşılaşabiliyorlar.

Berlusconi hükümeti, 2008 yılında Romanların, çocuklar da dahil olmak üzere, parmak izlerinin alınmasını önermiş, ancak gelen tepkiler üzerine vazgeçmek zorunda kalmıştı. İtalya, yaklaşan göçmen gemilerine artık yardım bile etmiyor. **Bu tedbirleri eleştiren sol muhalefet ise yabancı işgaline izin vermekle suçlanıyor.** İtalya, gelir düzeyi ve barınma gibi asgari koşulları yerine getirmeyen yasa dışı göçmenleri sınır dışı etme kararı aldı. Kamplardaki Romanlara üç ay içinde kendilerini idare edecek kadar para kazanmaya başlayamamaları durumunda gönderilecekleri söyleniyor. Bu durumda İtalyadan da bir Roman çıkarması bekleyebiliriz. Romanların çoğunun İtalyan vatandaşı olması nedeniyle, Fransa kadar yüksek sayıda bir sınır dışı

etme gerçekleşmeyecektir. Ancak bazı Bulgaristan ve Romanya vatandaşı Romanların sınır dışı edilmesini bekleyebiliriz. İtalyayı bu konuda durdurabilecek tek engel, ABnin Fransaya ağır bir ceza kesmesi olacaktır.

Yapılan uygulamalar; öncelikle insan hakları grupları, ayrımcılıkla ve ırkçılıkla mücadele eden gruplar ve medyanın önemli bölümü tarafından eleştiriliyor. Anayasal suçlu ilan edilen Sarkozy için Sosyalist Parti, ırkçı terimini kullandı, uygulamaların Fransa için utanç verici olduğu açıklaması yapıldı. Katolik ve Protestan kiliseleri ile baş haham, Roman politikasını kabul edilemez bulurken, Fransız bir piskopos Fransız devletinin kendisine verdiği üstün hizmet madalyasını iade etti.

Sarkozyye yönelik tepkiler arasında en fazla dikkate alınması gereken, Dışişleri Bakanı Bernard Kouchnerin çıkışıdır. Sarkozynin Roman politikası nedeniyle önce istifa etmeyi düşündüğünü, ancak sonradan, bulunduğu pozisyonu kullanarak eleştiri yapmayı tercih ettiğini açıkladı. Aslen sosyalist kökenli olan, Sınır Tanımayan Doktorların kurucularından Kouchner, insan hakları konusundaki hassasiyeti ile biliniyor. BMnin Kosovadaki temsilciliği sırasında Romanların ve diğer azınlıkların hakları konusunu gündeme taşımış ve onların korunması için çalışmıştı. Sarkozynin daveti üzerine hükümette yer almayı kabul eden **Kouchner, Türkiyenin AB üyeliği gibi bazı konularda aksi yöndeki düşüncelerini Sarkozyye uydurabilmişti. Şimdi aynı uyum başarısını, bir zamanlar hakları için mücadele ettiği Romanların ülkeden atılması için de göstermesi bekleniyor.**

Sarkozyye Fransa dışından gelen tepkiler çok daha ağır. BM, Fransız hükümetine yabancı düşmanı şeklinde bir suçlama yöneltirken, Papa yuvarlak ifadelerle de olsa kardeşlik ve hoşgörü çağrısında bulundu. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Başkanı Mevlüt Çavuşoğlu, Romanlara yönelik uygulamanın Fransadaki ırkçılığı daha fazla şiddetlendirme etkisi yaratma tehlikesine dikkat çekti. Avrupa Parlamentosu, Sarkozyyi etnik bir grubun hedef alınarak sınır dışı edilmesinin kabul edilemez olduğu gerekçesiyle eleştirdi. Diğer yandan, Avrupa Komisyonunu da Sarkozyye tepkide geç kalması ve bir türlü yaptırım kararını çıkarmaması nedeniyle suçladı.

İlk günlerde Avrupa Komisyonunun gelişmelerin endişe ile izlendiği şeklindeki açıklamaları, zamanla sertleşti. **Bugün Komisyon, Fransaya soruşturma açmaya hazırlanıyor. Fransa; ABnin serbest dolaşım ilkesine aykırı hareket etmek ve serbest dolaşım yasasını ulusal yasasına uyarlarken açıklar yaratmakla suçlanacak.** Sonuçta, Fransanın ulusal yasalarını yeniden düzenlenmesi istenecek ve para cezası söz konusu olabilecek.

Roman konusu, AB içindeki ülkeleri ve politikacıları da karşı karşıya getirdi.

Adaletten sorumlu komiser, Lüksemburglu Viviane Reding, Fransayı en fazla suçlayan ve yaptırımı savunan isimlerden biri oldu. Fransadaki uygulamaların kendisine II. Dünya Savaşını hatırlattığını söylemesi üzerine Sarkozy tarafından hakaret etmekle suçlandı ve Fransız politikacılarından da sert karşılıklar aldı. **Fransız bir senatör, Lüksemburg için olmasa daha iyi olacak bir ülke nitelendirmesi yaptı.** ABnin en küçük ülkesi Lüksemburgdan, bir de en önemsiz kurumu olan Komisyondan Fransaya suçlamalar

yöneltilmesi, Fransa için kabul edilmesi imkansız bir hareket oldu.

Sarkozy, kendisine yöneltilen suçlamalar karşısında, Almanyanın da Romanlarla ilgili planları olduğunu, Roman kamplarını boşaltacaklarını söylemişti. Merkel ise bunu yalanlayarak kitlesel deportasyonlar yerine kademeli geri dönüşler gibi planlar üzerinde çalıştıkları açıklamasını yapmıştı.

Romanyalı bakanların da katıldığı Roman konulu bir AB toplantısında, bakanlar, retoriğin normalin ötesine geçmiş olduğunu ve artık gelişmelerin ırkçılık ve yabancı düşmanlığına doğru gittiğini hayretle fark ettiklerini söylediler. **Bu sırada Fransa, Romanya ile de uğraşmaya başladı.** Roman nüfusun her şeyden önce ekonomik ve sosyal bir entegrasyon sürecinden geçmesi gerektiğini söylerken, bunun da kendi ülkelerinde yani Romanya ve Bulgaristanda olması gerektiğini ileri sürüyor. Diğer taraftan Fransız Başbakanı, Komisyon Başkanı Barrosoya mektup yazarak ABnin Romanyaya yaptığı malî yardımların Roman nüfusun entegrasyonuna yönelik olarak kullanılması amacıyla Romanyaya müdahale edilmesi isteğini dile getirdi. Fransanın Romanyaya yönelik en önemli kozu Schengen üyeliğinin vetosu. **Fransa yönetimi, Romanyanın kendi vatandaşları Romanlara sahip çıkmaması durumunda Schengen üyeliğini veto edeceği tehdidinde bulundu.** Bunun, tipik bir Fransız politikası, tipik bir Fransız davranış biçimi olduğunu artık başta ABnin diğer üyeleri olmak üzere bütün dünya biliyor.

Romanya, bir yandan Schengen sürecinin sıkıntıya girmesini istemiyor. Diğer taraftan ise kendi vatandaşları olan Romanların Fransadan sınır dışı edilmesi sürecini durdurmak istiyor. Çünkü Romanya vatandaşı olanlar AB vatandaşı olduğundan, aslında AB sınırları içinde serbest dolaşım hakkına sahipler.

Fransanın Romanyayı, neredeyse tamamen haksız bir şekilde ezmesi ve tehdit etmesi her ne kadar anlaşılamaz görünse de ikili ilişkilerin çok yakın geçmişine bakmak yeterli. Romanya, AB standartlarını yerine getiremediğinden, teknik olarak ABye üye olamayacak poziyonda idi. Fakat Romanyanın arkasında duran güç Fransa oldu. Fransa, Romanyanın ABye üye olacağını her ne olursa olsun söyleyerek, Komisyonu devre dışı bırakmış ve bu üyeliği gerçekleştirmişti. **Romanya, - tıpkı Yunanistan gibi kendi hakkıyla değil, Fransanın torpili ile AB üyesi oldu. Bu durumda Fransa da, zaten yapısı gereği sahip olduğu, üstünlük taslama tutumunu bu ülkeler üzerinde çok daha fazla kullanabilme hakkına sahip hissediyor olmalı.**

Fransaya yönelik AB içinden yapılan eleştiriler Fransanın yasaları çiğnediği yönünde iken, Fransa AB hukukunun dışına çıkılmadığı konusunda ısrarlı. AB hukukunun ihlal edildiğini ileri sürenler etnik temelli bir ayırımın söz konusu olduğunu belirtiyorlar. **Fransız hükümeti, bu insanların, Roman oldukları için değil suçla mücadele çerçevesinde sınır dışı edildiklerini söylüyor.** Ama insanların mahkeme kararı olmadan suçlu sayılamayacaklarını, hatta mahkemeye bile çıkartılmadıklarını biliyoruz. Üstelik **mahkeme kararı olmadan bir kişinin suçlu sayılamayacağı Fransız İhtilalinde İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile tüm dünyaya yine Fransanın kendisi tarafından duyurulmuştu.**

Fransız hükümeti, sınır dışı etmenin yasal bir uygulama olduğunu ileri sürüyor. Yasal

olmakla birlikte bazı koşullar olması gerekiyor. Öncelikle sınır dışı etme bireysel olmak zorunda. Kolektif sınır dışı ciddi bir sorun. Diğer taraftan sınır dışı edileceklere önceden yazılı bildirim yapılması ve en az bir aylık süre verilmesi gerekiyor. **Bu uygulamaların insanlığa karşı suç sayılma olasılığı bile var. Çünkü sınır dışı bireysel olarak ya da olay bazında değil, etnik profil bazında ve kitlesel çerçevede gerçekleştiriliyor.**

Bu uygulamada suç teşkil eden konunun temelinde, Fransız vatandaşı olmayan, diğer AB üyesi ülkelerin vatandaşlarının sadece Roman oldukları için sınır dışı edilmesi bulunuyor. **Romanlar arasında bazı insanlar (bazı Romanlar değil, bazı insanlar) suç işlemiş, yasa dışı olaylara karışmış olabilirler. Bazı insanların oturma izinlerinin bulunmaması, vize sürelerinin dolması gibi yasal olarak sınır dışı edilmelerini gerektiren durumlar olabilir. Ama o zaman, bu insanlar sınır dışı edilir. Romanların toplu olarak sınır dışı edilmesi söz konusu olamaz.**

Avrupa Birliği Komisyonundaki çoğunluk Fransaya soruşturma açılmasından yana. Soruşturmanın başlangıç noktasını sınır dışı kararının AB Sözleşmesinde yer alan üye ülke halklarının serbest dolaşım ilkesini ihlal etmesi oluşturacak.

Fransa, eleştiriler ve suçlamalar karşısında zaman zaman savunmaya geçse de, genel tarzı üste çıkma, azarlama ve var olmamasını diledikleri ülke olan Lüksemburglu Komisere çıkıştıkları gibi had bildirme şeklinde oluyor. Göçmenlerden sorumlu Fransız bakan Eric Besson, gereksiz skandalvari suçlamalar yapıldığını söylerken, uygulamaların anayasaya da Avrupa hukukuna da aykırı olmadığı açıklamasını yapıyor. Fransız yönetimi; Romanların kendi ülkelerine gönderildiklerini, Roman Planı diye bir politikanın bulunmadığını belirtirken, AB vatandaşı olan ve Roman olmayan başka suçluların daha önce de sınır dışı edildiğini ve Roman çocukların suç örgütleri tarafından kullanılmasının kabul edilemez olduğunu söyleyerek dikkati başka yönlere çekmeye çalışıyor.

Fransız hükümetine göre, Romanlar kendi rızalarıyla ülkelerine dönüyorlar. Üstelik geri dönüşler için yetişkinlere 300, çocuklara 100 avro ödeme yapılıyor. Irkçılıkla Mücadele Komisyonu, Romanlar arasında haklarını bilmeyenlerin ve bu nedenle uygulamalara rıza gösterenlerin bulunduğunu, ayrıca ülkeyi terk etme konusunda Fransızların söylediği gibi rıza göstermemiş olanların da bulunduğunu ileri sürüyor. Sınır dışı edilen Romanlar, ifadelerinde polisin kendilerine ya şimdi kendi isteğinle gidersin ya da daha sonra biz zor kullanarak sizi göndeririz dediğini belirtiyor. **Gönüllü olarak gitmeye razı olmadıkları, parayı alıp gitmeleri için zorlandıkları, bunu kabul etmemeleri durumunda olacaklarla ilgili tehdit edildikleri iddia ediliyor.**

Avrupa Bakanı Pierre Lellouche, bir yandan tüm Romanların kitlesel gönderimi olmadığını, sadece suçluların gönderildiğini açıklarken, diğer tarafta Romanya resmî makamları ülkeye gönderilenler arasında ne Fransada ne de Romanyada sicili bulunan bir tek suçlu bile bulunmadığını belirtiyor.

Fransız yönetimi, ne ülke içinden, ne ülke dışından, ne BMden ne de ABden yöneltilen eleştiri ve kınamaları umursuyor. Sonuçta, kendi çıkarları doğrultusunda uygun gördükleri politikaları uygulamaya devam ediyorlar. **Fransanın Brükselden, olaylara müdahale etmesini istemesi eleştiri ve kınamaların baskısı olarak yorumlandı. Ancak**

duyulan saygı ya da eleştirilere kulak verilmesi olarak değil, bu uygulamalarına AB içinde destek aramak ve bu politikaları AB çapında yaygınlaştırmak için talep edildiği, ilerleyen günlerde görülecektir. Avrupa bakanı Lelloucheun sözleri aslında şaşırtıcı. Bakan, AB yasalarını denetlemek ABnin değil Fransanın görevidir. Çünkü bu kanunları onaylayan bizim ulusal parlamentomuzdur diyerek, gerektiğinde ABnin de bir kenara fırlatılıp atılabileceğini ortaya koyuyor.

Romanların Avrupada en kötü şartlar altında yaşadıkları ülkeler Bulgaristan, Romanya, Macaristan, Fransa ve İtalya olarak biliniyor. Romanlar, Avrupada tarih boyu ayrımcılığa uğrayan halklardan olmuştur. Asimile olmamaları, kendi kültürlerini ve yaşam tarzlarını muhafaza etmeleri, farklılıklardan hoşlanmayan Avrupalılar için tehdit olarak algılanmıştır. Romanların Batıdaki varlığı 14. yüzyıla kadar gidiyor. Avrupaya yerleştiklerinde farklı ve yeni olmaları nedeniyle kısa sürede kendilerine düşmanlık beslenmeye başladığı biliniyor. **Kölelik yasaklanana kadar yüzyıllar boyu, özellikle Doğu Avrupada köle olarak kullanılan Romanlar, diğer bölgelerde etnik temizliklere tâbi tutulmuşlardır.** Hemen hemen her yerde ayrımcılığa maruz kalmış, toplumdan uzaklaştırılmış, damgalanmış ve insanlık dışı muameleler görmüşlerdir. 1930lu ve 1940lı yıllarda ise, İtalyan ve Alman aşırı sağ rejimlerinin hedeflerinden olmuş, Yahudilerle birlikte toplama kamplarına gönderilmiş, buralarda sağ bırakılanlar tıbbî deneylere tâbi tutulmuş ya da çalıştırılmışlardır. Üstelik **Yahudiler gibi yargı yoluna gidememişler, tazminat alamamışlar, kendilerinden özür bile dilenmemiştir. Romanlar, kendilerine yapılan haksızlıkların hiçbirinin üzerine gitmemişler,** gidememişlerdir. Devletleri olmayan, zayıf, arkalarında hiçbir gücün bulunmadığı, üstelik zararsız gruplardan olmuşlardır.

Romanları sınır dışı eden ülkeler, belki kendileri bu sorundan kurtulabiliyorlardır. Ancak Romanların sınır dışı edilmeden önceki sorunları daha sonra da devam ediyor. Fransız hükümeti, çocukların suistimaline ve fuhuşa son vermek için sınır dışı ettiklerini söylerken, bu durumun Fransa toprakları dışında da süreceğini bilmiyorlar mıdır? Amaç, Fransa toprakları üzerindeki sorunları ve suçları yok etmek. Bu suçların başka yerlerde işlenip işlenmediği çok da önemli değil.

İtalya, Romanların çalışmamalarından şikayet ediyor. Fransa ise bu şikayette bulunacak durumda değil. **Çünkü Fransada 2014 yılına kadar Romanya ve Bulgaristan vatandaşlarının işçi pazarına girme yasakları var. Bu durumda Romanların zaten Fransada yasal bir şekilde çalışma ihtimalleri bulunmuyor.**

Romanyaya gönderilen Romanların barınabilecekleri yerleri, evleri, işleri yok. Bu nedenle, özellikle AB vatandaşı olanlar geri gelmenin bir yolunu bulacaklarını söylüyorlar. Çünkü bu hakka sahipler. Ama asıl önemlisi, gönderilenlerin Fransaya döndüklerinde nasıl muamele görecekleri.

İnsan hakları ve ırkçılıkla mücadele örgütlerinin asıl endişesi, Romanların sınır dışı edilmesinin bir hükümet politikası olmasından cesaretle, vatandaşlar arasında Roman karşıtlığının ve ırkçılığın daha da güçlenmesi. Nitekim Romanlara yönelik saldırılarda artış

tespit edilmesi, bu endişeleri haklı çıkarır bir durum.

Sadece seçim stratejisi olarak bakıldığında, Romanların sınır dışı edilmeleri, ne Fransız vatandaşlarının güvenliğine ne de Romanlara katkı sağlayacaktır. Sınırdışı edilen Romanlar yine Fransa ya da İtalya topraklarına geri dönecekler. Geri geldiklerinde ikinci kez para almasınlar diye parmak izleri alınmış ve fişlenmişler. O zaman bu uygulama, şimdilik sadece Sarkozyye yaramış gibi görünüyor. İnsan hakları, azınlık hakları, yerlerinden edilen insanlar, mülteciler, göçmenler ☀□□□ bir çok alanda dünyayı ağır ifadelerle eleştirirken ve kimi zaman daha da ileri giderek kendileri yargılayıp suçlu ilan ederken, mesele kendi meseleleri olduğunda bu ilkeler yerle bir olabiliyor. **Fransanın bu uygulaması, her şeyden önce Avrupalıların Avrupa dışına yönelttiği eleştiri ve suçlamalarda insan haklarını gerçek anlamda umursamadığının göstergesi. Umursadıklarının başka hesaplar olduğu açıkça bir kez daha ortaya çıkıyor.**

Gönderilen Romanların AB üyesi bir ülkenin vatandaşları olması ise tüyler ürpertici bir durum. **ABye ikinci sınıf olarak giren ülkelerin başlarına gelenler Türkiye tarafından yakından izlenmeli.** Romanya, hem bir başka üye ülkeden atılan kendi vatandaşlarını korumaya çalışıyor, hem de Schengen gibi başka konulardaki hakları veto tehdidi altına alınıyor. Bilindiği gibi Türkiyenin AB üyesi olsa dahi serbest dolaşım hakkına daimi olarak sahip olamaması söz konusu. **Serbest dolaşım hakkına sahip olan Romanya vatandaşlarının başlarına gelenlerin Türk vatandaşları tarafından unutulmaması gerek.**

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: ALTINBAŞ, Deniz. 2026. "AVRUPA'DA BİR İNSAN GRUBU BİR KEZ DAHA TOPRAKLARDAN ATILIYOR: FRANSA'NIN ROMANLARLA SORUNU." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2010 / 2. Eylül 28. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/tr/Analiz/AVRUPA-DA-BIR-INSAN-GRUBU-BIR-KEZ-DAHA-TOPRAKLARDAN-ATILIYOR-FRANSA-NIN-ROMANLARLA-SORUNU

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır